

Donostia, 2017ko ekainaren 9a

IDAZKARITZA NAGUSIARI

OROIMENAREN BULEGOEN SARE BAT SORTZEARI BURUZKO MOZIO ARRUNTA

Irabazi Donostia taldearen bozeramaile Amaia Martin Garinek, Udalbatzaren Araudi Organikoaren 98. artikulua oinarri, MOZIO hau aurkeztu nahi du, Oroimenaren bulegoen sare bat sortzea dela eta, OSOKO BILKURAN azter dadin.

JUSTIFIKAZIOA

Donostiako Udalbatza Osoak 2012ko irailaren 27an berariaz hartutako akordioan “legez eraturako gobernuen kontrako altxamendu militar guztiak, esate baterako 1936ko uztailekoa, Franco jeneralak Errepublikako Gobernuaren kontrako gerra hasi zueneko, legearen kontra” salatu ondoren, “oligarkiek, (...) eta baita Eliza Katolikoaren hierarkiaren parte handi batek ere, altxamendu militarra babesteko eta finantzatzeko orduan nahiz gero ezarritako erregimen frankistari eusteko orduan izan zuten papera ere” salatu zuen, eta azkenean hitzeman “beharrezko neurriak hartuko dituela eskubide hauek bermatzeko: egia ezagutzeko eskubidea, justizia eraginkorra izateko eskubidea eta ordain duin eta ez-diskriminatzailea izateko eskubidea”.

Ildo berean, eta erabaki horri jarraipena emanez, gure taldeak hainbatetan adierazi du gure hirian, Donostian, egindako krimenen inguruan egian, justizian eta erreparazioan sakontzeko beharra, tokiko maila horretan erailketen, desagertuen, espetxeratuen, erbesteratuen... zenbakiak izen eta abizen bihurtzen baitira, kontakizun pertsonal, froga ukigarri, erreskatatu beharreko oroimen, erantzukizun indibidual.

Une hauetan, Donostiako Udalak eta Aranzadi zientzia elkarteak “1936tik 1945era Donostian izan ziren giza eskubideen urraketei buruzko ikerketa” proiektua lantzeko lankidetzak hitzarmena sinatu dutenean, berriro azpimarratzen dugu bideak jorratu behar direla udal honek frankismoaren biktimentzat egia, justizia eta erreparazioa lortzeko konpromisoa gauzatu dezan.

Aranzadirekin sinatutako lankidetzak akordioan, ikerketaren xedean jaso da Oroimenaren bulego bat abian jarri eta kudeatzea.

Gure ustez, Euskal Herriko eta Estatuaren gainerako udalerrri ugaritan egin den moduan, ezinbestekoa da frankismoaren garai osoa aztertuko duen lan orokor bat egitea eta udal mailatik harago Gipuzkoako udalerrri guztiak barnean hartuko dituen bulego bat sortzea; izan ere, Donostiako Udalak eta beste hainbatek aurrekontuko partida bat izango dute horretarako, baina beste batzuek ez dute izango.

Hori dela eta, garrantzitsua iruditzen zaigu eskatzea foru gobernu honek proposa ditzala, adibidez Arabak egin duen bezala, 1936tik 1975era bitarteko frankismoaren krimenen lekukotza guztiak jasoko dituen foru bulegoen sare bat eratzea, lekukotza horiek Argentinan zabalik dagoen auzira gehitzea eta, aurrez esan izan dugun moduan, hemen ere ikertzea. Motibazio politiko edo juridikoez landa, zeregin hori presazkoa da arrazoi biologiko hutsengatik. Gero eta gutxiago dira 1936tik 1975era egindako basakeriak jasandakoen artean bizirik dirautenak eta norberaren edo beste batzuen pairamenen lekuko izan daitezkeenak. Protagonisten eta dakitenen heriotzagatik oroitzapen horiek iraungitzea saihesteko, beharrezkoa iruditzen zaigu lana era koordinatuan eta modu berean egitea lurralde osoan eta, beraz, foru erakundeak administrazioko langileen bidez gainbegiratu duen datu base zabal bat sortzea, ikerketa 1975era arte zabalduz lurralde osoan gune fisiko jakin batzuk jarriz, oraindik azaleratu ez diren frankismo garaiko izugarrikerien kontakizun guztiak biltzeko.

Hori dela eta, honako hau aurkezten dugu:

MOZIO ARRUNTA

1. Donostiako Udalbatza Osoak Gipuzkoako Foru Aldundiari eskatzen dio herrialdeko udalerriekin elkarlanean Oroimenaren bulegoen sare bat sor dezala, adituez osatua eta gizarte ordezkaritza izango duena, alderdi politikoekin batera eta oroimenaren aldeko mugimenduaren eta biktimen eta senideen mugimenduaren partaidetzarekin, biktimizez arduratzeko, Gerra Zibilaren garaiko errepresio militarri eta Francoren diktadurari buruzko ikerketa sustatzeko eta omenezko eta erreparaziozko ekitaldiak bultzatzeko.
2. Donostiako Udalbatza Osoak Gipuzkoako Foru Aldundiari eskatzen dio bildutako informazio guztia gehitu dezala bere garaian Frankismoaren Krimenen Aurkako Kereilaren Euskal Plataformak

aurkeztutako kereila kriminalaren ondorioz Buenos Airesko (Argentina) 1. Epaitegi Federal Kriminal eta Korrekzionala bideratzen ari den auzira.

3. Donostiako Udalbatza Osoak Gipuzkoako Foru Aldundiari eskatzen dio Gipuzkoako probintzia auzitegian kereila kriminal bat jar dezala frankismoak Gipuzkoan egindako krimenengatik, horretarako oroimenaren herrialdeko bulegoak jasotzen dituen lekukotza guztiak aurkeztuz.

Sin.: Amaia Martin Garin,
Irabazi Donostia udal taldearen bozeramailea.